

Õiguskantsler

Teie 11.10.2017 nr

Meie 13.11.2017 nr 6-1/171398/1705087

Töövõimetoetuse vähendamine

Lugupeetud []

Õiguskantslerile saadetud pöördumises leidsite, et kuna käite tööl, ei kohelda Teid võrdselt teiste osalise töövõimega inimestega, kes saavad töövõimetoetust täies mahus.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 28 lg 2 järgi peab riik tagama inimesele töövõimetususe puhuks abi. Abi ulatuse ja selle saamise tingimused otsustab Riigikogu, kes on nende otsuste tegemisel üsna vaba. Riigikogu peab seejuures järgima meelevaldsuse keeldu, inimväärikuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid ning rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kokkuleppeid.

Kui osalise töövõimega inimene käib tööl ja saab palka, siis [töövõimetoetuse seaduse](#) (TVTS) § 13 lg 3 kohaselt võib riik talle määratud töövõimetoetuse ümber arvutada. Seda tehakse juhul, kui töövõimetoetuse maksmise kuule eelnenud kalendrikuul ületab inimese sissetulek 90-kordset kehtivat töövõimetoetuse päevamäära. Sellisel juhul vähendatakse toetust töövõimetoetuse maksmise kuu eest summa võrra, mis on pool sissetuleku ja 90-kordse töövõimetoetuse päevamäära vahest.

Esmapilgul võib tunduda, et TVTS § 13 lg-st 3 lähtudes kohtleb riik tööl käivaid osalise töövõimega inimesi põhjendamatult ebasoodsalt, sest vähendab nende töövõimetoetust või jätab selle üldse maksmata.

Mõistan, et olukord tundub Teile ebaõiglane, ent seesugune Riigikogu valik jääb siiski põhiseaduse raamesse.

Seaduse laiem eesmärk on toetada neid, kes riigi hinnangul ei suuda objektiivselt endale tööga piisavalt elatist teenida. TVTS § 12 lg 1 järgi on osalise töövõimega inimesel õigus töövõimetoetusele eelkõige siis, kui ta töötab. Erandid on nendeks juhtudeks, kui inimene alles otsib aktiivselt tööd ja või on hõivatud mingi tegevusega, mille tõttu ta tööl käia ei saa (nt õpib). Seetõttu on põhjendatud maksta toetust ka neile, kes alles tööd otsivad.

Riigikogu otsustab, millise sissetulekuga inimesele riik kui palju toetust maksab ehk kuhu seada toetuse maksmisel piir. Keelatud on inimeste meelevaldne ebavõrdne kohtlemine. Antud juhul – nii ebaõiglane kui see ka ei näi – on valitud lahendusel selged põhjendused. Õigusteooriat ja Riigikohtu praktikat vaadates ei oleks Riigikogu valitud lahenduse vaidlustamine perspektiivne.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Ei saa ka öelda, et töövõimetoetuse ümberarvutamisel satuks töötasu teeniv osalise töövõimega inimene olukorda, mis on vastuolus inimväärikuse põhimõttega. Töövõimetoetus väheneb osalise töövõimega inimesel nullini alles siis, kui inimese sissetulek ulatub 1468,05 euronit kuus. Ülejäänud juhtudel saab inimene kätte oma sissetuleku ja vähendatud toetuse.

Täna Teid pöördumise eest ja loodan, et selgitusest on abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise